



Швейцарсько-український проект •
Підтримка децентралізації в Україні

DESPRO



**РЕЗОЛЮЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ФОРУМУ
« ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТІВ
МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ »
(1 8 - 1 9 Т Р А В Н Я 2 0 1 2 Р . , К И Ї В)**



КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Ухвалення низки законодавчих актів, як-то Закони України «Про доступ до публічної інформації» та «Про громадські об'єднання», прийняття в першому читанні нового законопроекту про місцеві референдуми (проект за номером 7082), а також затвердження Указом Президента України Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергових заходів щодо її реалізації обумовили актуалізацію питання забезпечення дієвих механізмів демократичної участі громадян у публічній політиці, зокрема на місцевому рівні.

Активізація цього питання відкриває шлях до подальшого утвердження принципів належного демократичного врядування, необхідними умовами якого є не лише відповідне правове регулювання цієї сфери, а й усвідомлення всіма суб'єктами політичного процесу необхідності діалогу для формування умов, дієвих інститутів, процедур і практик на місцевому рівні. Втілення принципів належного врядування та участі громадян значною мірою залежить від наявного рівня недовіри, відчуження влади від населення, як вияв кризи представництва, слабкості громадянського суспільства у відстоюванні публічних інтересів на місцевому рівні. На цьому рівні дається взнаки проблема надмірної централізації владних, бюджетних та політичних компетенцій, що робить територіальні громади безправними вирішувати питання розвитку і самоврядування. Ігнорування позиції територіальної громади щодо важливих питань місцевого розвитку призводить до зниження якості місцевого управління та частого порушення прав громадян.

Сучасний сплеск активізації громадянського суспільства, постійні спроби встановити контакт з владою, як на місцевому так і на загальнонаціональному рівні, та донести потреби громадськості до суб'єктів прийняття рішень є фактичним запитом на потребу забезпечення нової якості місцевого управління. Така потреба обумовлена в першу чергу тим, що рішення, які приймаються органами місцевого самоврядування в умовах дедалі більшої обмеженості політичної свободи та ресурсної залежності від центрального Уряду, потребують дотримання вищих вимог щодо забезпечення їх суспільної легітимності. А це можливо досягнути лише за ефективною та дієвою участі громади.

Ми, представники органів місцевого самоврядування та громадських організацій, експерти та журналісти, учасники громадського форуму «Шляхи вдосконалення інститутів місцевої демократії в Україні», закликаємо усі зацікавлені сторони:

звернути безпосередню увагу на становлення та розвиток інститутів місцевої демократії (місцеві вибори, місцеві референдуми, участь громадян в управлінні), як на основу демократичних перетворень в Україні, модернізації та європеїзації нашої країни;

дотримуватися у цьому європейських стандартів (прозорість і підзвітність місцевої влади, а також активне залучення громадськості до вирішення питань місцевого значення) спираючись на ключові для європейського суспільства цінності (поваги до прав людини, верховенства права, свободи слова, демократичного врядування);

максимально запроваджувати та використовувати механізми та формати співпраці місцевої влади та громадськості, поширені у демократичних країнах і визнані міжнародним співнотою,

Ми пропонуємо шляхом національної дискусії та урядових рішень узгодити бачення шляхів запровадження в Україні кращого досвіду функціонування інститутів

місцевої демократії: місцевих виборів, місцевого референдуму та демократії участі, та підтвердити це відповідними законодавчими та урядовими рішеннями зокрема:

В частині вдосконалення виборчого законодавства:

- уніфікувати правове регулювання загальнодержавних і місцевих виборів шляхом прийняття Виборчого кодексу, передбачаючи при цьому зміну систем виборів до районних і обласних рад у такий спосіб, який би забезпечував можливість представництва відповідними радами спільних інтересів територіальних громад та надавав можливість голосування на місцевих виборах за конкретних кандидатів, розглянувши можливість запровадження мажоритарної системи з багатомандатними округами;
- внести зміни до Закону «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», передбачивши наступне:
 - збільшення тривалості основних організаційних заходів, пов'язаних із підготовкою та проведенням місцевих виборів;
 - обов'язкове подання для реєстрації кандидатів відповідними виборчими комісіями передвиборних програм кандидатів та місцевих організацій партій, забезпечення належного доступу виборців до інформації про кандидатів та їхніх передвиборних програм;
 - можливість самовисування кандидатів на всіх видах місцевих виборів;
 - можливість обрання міських голів міст, кількість виборців в яких перевищує певну межу, за мажоритарною системою абсолютної (а не відносної) більшості;
- створити належні правові передумови для підвищення прозорості фінансування виборів;
- вивчити, проаналізувати та внести до Закону «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» інші необхідні зміни, спрямовані на вирішення проблем, що виникли в ході підготовки та проведення місцевих виборів 2010 року.

В частині ухвалення нового закону про місцевий референдум :

Врахувати під час підготовки законопроекту про місцевий референдум за номером 7082 до другого читання рекомендації щодо:

- спрощення процедури ініціювання місцевого референдуму та наближення її до європейських практик;
- забезпечення рівності доступу до засобів масової інформації та об'єктивного висвітлення органами влади позицій всіх сторін під час інформування про перебіг місцевого референдуму;
- уніфікація статусу спостерігачів під час проведення референдумів та виборів всіх рівнів;
- запровадження дієвого механізму оскарження рішень, дій та бездіяльності відповідних органів влади та місцевого самоврядування, що стосуються призначення, підготовки та проведення місцевого референдуму;
- забезпечення рівності можливостей всіх суб'єктів місцевого референдуму та максимальної прозорості фінансування;
- впровадження дієвих механізмів контролю за виконанням рішень, ухвалених

на місцевих референдумах.

В частині розвитку демократії участі:

Запровадити принципи та механізми системної та ефективної співпраці влади та громадськості на місцевому рівні, базовані на рекомендаціях Кодексу кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень Ради Європи з метою залучення громади до вироблення політики шляхом:

- підвищення ролі кожного окремого громадянина у процесі розробки та реалізації політики на місцевому рівні;
- поширення обов'язковості використання передбачених українським законодавством форм співпраці влади та громадськості на рівень місцевого самоврядування;
- передбачення механізмів запобігання конфлікту інтересів під час розробки та реалізації місцевої політики;
- підвищення прозорості та підзвітності діяльності місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування;
- включення елементів електронного врядування в діяльність місцевих органів публічної влади;
- запровадження бюджетного фінансування механізмів залучення громадян у процеси розробки реалізації політики.

В частині законодавчого регулювання інших аспектів участі громадян в урядуванні:

Ухвалити закон про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання, а також внести відповідні зміни до Закону України «Про органи самоорганізації населення».

Закликаємо громадські та експертні організації, журналістів місцевих та національних засобів масової інформації поширювати кращий досвід участі громадян в управлінні та висвітлювати процес законодавчого забезпечення та політичного втілення інститутів місцевої демократії в контексті європейських демократичних перспектив України.